

Otázka: Hydrosféra pevnin

Předmět: Zeměpis

Přidal(a): Martina

Hydrosféra

- světový oceán + voda na pevnině

Hydrologie

- se zabývá zákonitostmi nepřežitě probíhajícího oběhu vody

HYDROLOGICKÝ CYKLUS

- 4. Základní části - srážky, odtok, výpar, však
 1. Malý oběh vody - voda se vypařuje z povrchu země jako srážky a pak dopadne zpět na povrch oceánu
 2. Velký oběh vody - složité a mnohokrát se opakující výměny vody

- Transzitní vláha – 34% vody z celkového množství, která se pouze přepraví nad kontinenty a potom znovu se vrací nad oceán
- Hydrologická bilance- je matematicky vyjádřený model oběhu vody na zemi

VODA NA PEVNINĚ

- Povrchová voda – tekoucí, stojatá a podpovrchová
- Povrchový odtok – plošný odtok – nesoustředěné (množství vody na povrchu-ron)
- Vlastnosti sladké vody: zákal (turbidita), obsah jemných částic

HYDROGRAFIE ŘEK

- Měrné jednotky odtoku – průtok, objem odtoku, specifický odtok, odtoková výška, součinitel odtoku
- Odtoková oblast – ta část pevniny, kde se vyskytuje odtok
- Bezodtoková oblast – ta část pevniny, na níž sice odtok probíhá avšak nekončí ve světovém oceánu (asi 20% pevniny)
- Hydrologický rok – hodnoty v průběhu roku (počátek- podle prům. nástupu sněhové pokrývky)
- Povodí – území, z něhož odtéká voda atmosférických srážek nebo akumulovaná v ledovcích a ve sněhové pokrývce, povrchovou i podzemní vodou do řeky

Charakteristika povodí

- vzájemné srovnání jednotlivých povodí

- rozvodnice –myšlená čára vymezující rozvodí
- rozvodí – hranice mezi dvěma povodími

FYZICKÉ VLASTNOSTI ŘEK

- Koryto – místo průtoku toku ohraničené břehy
- Hlavním znakem křivolakost, vývoj v čase
- Zákruty hlavně vznikají díky rozdílu odolnosti hornin (meandry) à nárazový břeh(rozrušování, nánosový břeh (ukládání)
- Řečiště – ta část koryta, která je při středním stavu vody vyplněna vodou
- Rozdělení hloubek
- Příčný řez – ohraničený břehy, dnem a hladinou
- Průtočný profil – ploch, kde protéká voda
- Údolnice – údolní osa, vodní stav řek – měří se několikrát denně na vodočtu
- Režim řek – řada jevů, které tvoří charakteristiku

Tzv. vyživování řek 4 DRUHY:

- sněhová
- dešťová
- podpovrchová
- voda z ledovců

- a) polární – tavné vody z ledovců, sněhové vody v průběhu krátkého léta
- b) subarktický – sněhové vody (letní povodně)
- c) mírný – jarní tání, deště na jaře, monzuny (léto)
- d) subtropický – ze zimních srážek
- e) tropický – dešťové srážky v létě
- f) rovníkový – srážky hojné po celý rok

řeky můžeme dělit ještě:

- stálé – perenní
- nestálé – intermitentní

HYDROGRAFIE JEZER

- Jezera jsou deprese zemského povrchu vyplněné vodou
 - Jezero je otevřený systém
- a) tektonická j. – nejhlubší typy jezer, tvarově složitá pánve (Bajkal)
 - b) hrazená j. – zahrazením říčního údolí sesuvem
 - c) kotlinová j. – v depresích vyhloubených deflací – šoty
 - d) vulkanická j. – kádlová, nálevkový tvar – Porýní
 - e) údolní j. – na údolí při vývoji řečiště – meandry

- f) ledovcová j. – pevninský ledovec – malá a mělký – Bodensee
- g) j. říčního původu – výsledek erozní akumulární činnosti – řek delty Mississippi, Dunaj
- h) pobřežní – vznik oddělením od pobřeží (liman)
- i) krasová j. – malá, napájená krasovou podzemní vodou
 - Složení – sladkovodní, solná, minerální
 - Biologická hlediska – eurotrofní – produkční procesy nad rozkladnými
 - Oligotrofní – odumřelé organismy se oxidací mění na minerály
 - Dystrofní – obrostlá rašeliníkem
 - Zásobování jezer – atmosférickými srážkami nebo ústíciemi řekami, prameny a podzemní vodou
 - Kaspické moře, Hořejší jezero, Viktoriino jezero

HYDROGRAFIE PODPOVRCHOVÉ VODY

- Pod povrchem ve všech formách skupenství
- Zdroj pitné vody

Podzemní voda – ve průklinách, puklinách a trhlinách zemské kůry

- většinou vsakováním srážek pod povrch
- kondenzace

Půdní voda – obsažena v půdě – nevytváří souvislou vodní hladinu

à výskyt ve dvou pásmech

a) pásmo aerace (provzdušnění)

- gravitační voda – protékající
- absorbční voda

b) saturace (nasycení)

- podzemní voda – pod ní je nepropustná vrstva

Minerální voda

- velké množství soli nebo větší množství CO₂
- mineralizovaná voda – bez léčivých účinků
- doprovodná voda rud – geo. význam

BAŽINY

- trvale nebo po delší dobu zamokřelá oblast
- hospodářský význam
- a) slatiny – kde voda přináší dostatek minerální látek à travnaté porosty (leknín, blatouch)
- b) slatinná rašeliniska – dna říčních údol, vysoká hladina podzemní vody (jihočeská blata)
- c) vrchoviště – mají vypouklý tvar, rašeliník, malá jezírka